

OBECNÍ ÚŘAD
ve Zdelově
zve všechny děti
na tradiční

DETSKÝ KARNEVAL

který se koná

dne 21. března 2009

od 14:00 hodin

v sále místního pohostinství.

UVNITŘ TOHOTO VYDÁNÍ NAJDETE:
--

Pozvánka na dětský karneval	Str. 1
Zprávy z Obecního úřadu	Str. 2
Plánovaná křížovatka u Opatovic	Str. 4
Historie Zdelova ve fotografických	Str. 6
Jak se měnil Zdelov	Str. 7
Turnaj ve stolním tenise	Str. 8
Zdelovský fotbal	Str. 9

zprávy z OBECNÍHO ÚŘADU

Výročí únor 2009

k trvalému pobytu se přihlásili

**Josef Fiala
Ivona Kovářová
Denisa Kovářová č.p. 110**

**Prazeník Alžběta 83
Zemáková Antonie 65**

blahořejeme

Obecní úřad ve Zdeľově zve všechny občany na VĚŘEJNÉ ZASEDÁNÍ 27.3.2009 v 19:00 hodin

Pamětní kniha obce Zdeľova

Pokračujeme rokem 1931...

Úmrtní zpráva z tohoto roku vykazuje 10 zemfelych a sice:

18.2	zemfela Hudousek Václav	č. pop. 69
14.3	zemfela Červinková Marie	č. pop. 31
2.4	zemfela Žeman Alois	č. Pop. 53
10.4	zemfela Nováková Anna	č. Pop. 72
10.5	zemfela Hirš František	č. pop. 93
15.6	zemfela Bakošová Františka	č. pop. 60
20.6	zemfela Marková Božena	č. pop. 38
25.6	zemfela Karásek František	č. pop. 36
16.11	zemfela Hirš František	č. pop. 70
18.11	zemfela Hlaváček Josef	č. pop. 52

Zajímavý boj nimrodů udal se na území obce Zdeľova v roce 1932. Měli najatou honitbu velkostatek Borohrádecký, Velkocermenský a město Kostelec n/o. Každý při svých hranicích po společné dohodě, což se mnohým rolníkům majícím zálibu v honitbě polní zvěře nelíbilo. Pročež zahájily akci na ustanovení honěbního družstva, což nevyšlo s valným úspěchem a nebylo proto porozuměni, rolnici dělali si právo na zvěř, kterou musí na svém poli živiti. Druzi chtěli honitbu najmout, že obec dostane slušné nájemné a škodnou. Nastal spor, do něhož zasáhl okresní úřad a při druhé veřejné dražbě najal honitbu p. Ungrád z Borohrádku, který katastr rozparceloval, část nechal zdejší a část pro sebe, z čehož vylehl zdejší s úspěchem. Zato však vznikla od ostatních nenávist. Ale každá bolest se zhodí a páni po čase zapomenou, zvěře bylo dosť a rolnici mající honění dovoleno střelili několik slušných srnečků. Střílel i náš pan starosta František Komárek, majitel hostince a pojádal pak srnčí hody, na něž sjízděli se páni z okolních měst a libovali si srnečků vypasených z našich pozemků, dělali pánum dobré v bříšku, ať byli připraveni na bilo nebo na černo.

.....příště ještě zůstaneme v roce 1932...
z kroniky obce pro vás připravila Jipla.

Protokol

ze schůze divadelního a zábavního spolku ve Zdeľově "JIRÁSEK"

Protokol č. 10.

Protokol sepsaný z výborové schůze, která se konala dne 5. února roku 1928 ve 2 hod. odpoledne v hostinci u Komárku ve Zdeľově, za přítomnosti 10 výboru.

Schůzi zahájil předseda spolku Hlaváček A. ve 2 hod. odpoledne a na program uvedl následující body:

Program:

- Čtení protokolu z řádné valné hromady.
- Zjednání finančního pořádku z plesu.
- Další působnost spolku.
- Různé
- Protokol byl přečten za přítomnosti 10ti výboru jimiž byl přijat a schválen.
- Z plesu který se odváděl dne 28.1.1928 bylo vybráno celkem:

hrubý příjem

733.Kč

vydání

686.Kč

16h

časného zisku

46 Kč

84h

Celkový obnos v pokladně se čítá na 382 Kč 09h včítaje v souladu s 59 Kč, jenž byly vybrány na příspěvci za rok 1928 od 26 členů a za rok 1927 od 2 členů.

3. Př. Švandělák Václav navrhuje by se sehrálo letošního roků ještě jedno divadelní představení a sice dramatická hra: „Hřichy otci“ k něž úlohou kvítky obstará. Pakli onen kus nebude seřati moci obstaraj jakýkoliv dramatický kus Hlaváček A. a Boháč Jos.

Dále p. Švandělák navrhuje, až náš spolek bude ve finanční úrovni by se sehrálo divadelní představení, z něhož čistý výnos bude věnován v nějaký dobročinný účel. Tento slíbený návrh byl všeem jednohlasně přijat a schválen.

Předsedu Hlaváčkem A. bylo navrhívano by byla zvolena dvou členná komise, která povede přehled přes hosp. správce stran spolkového inventáře.

Záborém dobrovolných hasičů ve Zdeľově bylo oznámeno, že se ustavoví, by hasičská noční hlídka byla placena pň zábaře 30ti Kč a pň dřadele 20ti Kč na což všichni členové svolali.

Schůze byla ukončena ve 4 hodiny odpoledne.

Hlaváček Adolf
t. č. předseda

Hendrych František
t. č. jednatel

(odruž. - kronika divadelního spolku "Jirásek", kterou poskytl pan Petr Hlaváček z Rukou)
poznámka: kroniku spolku "Jirásek" opisují přesně bez jakýchkoli úprav, včetně všech člub a tehdejší výslovnosti.
(pro drbnu využití a přepsal Medvěd)

Koefficienty obcí a ceny zemědělské půdy- platné pro r. 2009

Číslo kat.izměri	název obce	koeficient dle počtu obyvatel	cena v Kč za m ²
600172	Albrechtice n.O.	1,4	6,34
607045	Bolehošť	1,0	5,20
607614	Borohrádek	1,4	6,15
607819	Borovnice (Homol koefic. 1,0)	1,0	5,35
618624	Častolovice	1,4	5,24
623351	Čestice	1,0	5,41
623539	Číčová	1,0	5,28
631426	Doudleby n.O.	1,4	9,57
710377	Hoděčín	1,0	7,64
618632	Hřibiny	1,0	3,17
651206	Chleny	1,0	6,11
670197	Kostelec n.O.	1,6	8,23
670332	Kostelecká Lhota	1,6	4,74
670359	Kostelecké Horky	1,0	3,39
651222	Khleby	1,0	6,15
676365	Křivice	1,0	4,62
	(druh stavby JK, MN)	1,5	
683949	Lípa n.O.	1,0	4,73
619787	Malá Černina n.O.	1,0	6,36
600199	Nová ves u Albrechtic	1,0	2,91
710385	Olešnice u RK	1,0	3,87
720135	Petrovice	1,0	6,25
	(druh stavby JK, MN)	1,5	
607843	Rájec	1,0	5,05
739553	Rášovice	1,0	2,83
	(druh stavby JK, MN)	1,5	
651249	Svědnice	1,0	4,68
607622	Sáčov u Borohrádku	1,4	4,31
600202	Štěpánovsko	1,0	7,30
	(druh stavby JK, MN)	1,5	
771961	Tutleky	1,0	8,27
772429	Tyniště n.O.	1,6	6,06
	(druh stavby JK, MN)	1,5	
619795	Velká Černina n.O.	1,0	4,72
618667	Velká Ledská	1,0	7,67
651237	Vrbice	1,0	4,77
631442	Vyhnanov	1,4	6,50
792268	Zdeľov (druh stavby JK - koefic. 1,5)	1,0	3,94
795224	Žďár n.O.	1,0	5,15

připravil Medvěd (zdroj stránky města Kostelce n. O.)

35

Podrobnosti o rychlostní silnici R35 včetně ilustračního videa a map, najdete na: <http://www.ceskedalnice.cz/r35.htm>

připravil Medvěd (zdroj internet)

Termín pro podání daňového přiznání

Úterý 31.3. 2009

Termín pro podání daňového přiznání k dani z příjmů za rok 2008.

Daňové přiznání je možné podat:

Elektronickou cestou prostřednictvím internetových stránek české daňové správy - <http://cds.mfer.cz>

Na kontaktních místech ve vybraných obcích

Na všech 199 finančních úřadech a 23 pracovištích finančních úřadů

Další možnosti podání daňového přiznání (např. poštou, faxem) vyplývají ze zákona o správě daní a poplatků

CESKA
DAŇOVÁ
SPRÁVA

Babiččina ryba na páteček

Ingredience: 1 ryba na osobu (hejč, holandský pstruh, makrela), na každou rybu 2 středně velké cibulky a dvě rajčata, sůl, olej, česnek, pepř

Postup přípravy: Připravíme směs z česneku, pepře, soli a dvou lžic oleje. Tim pomážeme rybky hlavně zevnitř a necháme ulezen alespoň 12 hodin v ledničce. Nakrájíme najemno cibule a rajčata, osolíme, promícháme s olejem a dáme péct do trouby, když i na 200 °C. Po 15-ti minutách přidáme rybu a necháme zapéct dalších 15 minut. Ryba prostě k pátečnímu paušti patří!

Filé v kokosovém kabátku

Ingredience: 600 g rybího filé, 100 g kokosu, 600 g celeru, 3 banány, 200 ml slámové sметany, 3 lžice másla, 1-2 citrony, 1 žlutou, kari, mléty bílý pepř, sůl

Postup přípravy: Filé osolíme, opepríme, pokapeme citronovou šťávou a necháme 5 minut odlehct. Na suché pánev oprážíme do růžova kokos, necháme vychladnout, promícháme žloutek a lžici citronové šťávy. Ve směsi obalíme filé. Celou nakrájíme na tenké plátky a pováříme ve slané vodě do měkká. Na kolečka nakrájené banány opečeme na másle. Vymazaný pečák obložíme celery a bananem, zalejeme sметanou s kari. Na vrch rozložíme obalené filé. Rybu dáme zapéct do trouby asi na 20-30 minut. Podáváme s brambory

Kapr na anglické slanině

Ingredience: kapr, sýr Madeland, anglická slanina, citrón, máslo, sůl, pepř

Postup přípravy: Očistěného kapra potřebme citronem a lehce osolíme a opepríme. Do bricha kapra vložíme slaninu a plátek másla. Pečeme asi 30 minut, poté kapra posypeme strouhaným sýrem, dle pečemecca cca 15 minut

Karbanátky z uzené makrely

Ingredience: 1 uzená makrela, 2-3 brambory, 2 zelené jarní cibulky, zelená petrželka, pepř, 1 vejce, strouhaná kaka

Postup přípravy: Uzenou makrelu oberejme do misky, pečlivě vybereme kostičky. Jde to dobré, makrela nemá moc kostí. Maso trochu rozmělníme mezi prsty, ne úplně na jemno! Oloupané brambory uvaříme normálně ve slané vodě (bez kmínů), sedíme a rozstoucháme na jemno. Je důležité, aby byly dobře slité, nesmí být moc vlhké. Necháme trochu vystydnot a zatím do misky k rybě přidáme na jemno nakrájenou jarní cibulku i s natí a hrstíčku petrželové natě. Mírně opepríme, solit netřeba. Vmicháme brambory a rukou tvoříme malé karbanátky, které omočíme v rozšlehané vajíčku a obalíme ve strouhané sýrce. Smažíme na páni. Podáváme s vařenými brambory a zeleninovým salátem.

zdroj: www.recepty.cz

1. Nejdříve označujeme:

- a mladší dobu kamennou
- b dobu bronzovou
- c dobu železnou

2. Jaký živočich se skrývá pod názvem "osmák degu"?

- a pták
- b hlednec
- c had

3. Cumulus je:

- a oblační závoj
- b hustý, jasnochráněný mrák
- c vlnitý nebo pruhovaný mrák

4. Co znamená, když se řekne "per partes":

- a velmi pomalu
- b v celku
- c po částech

5. Květ černého bezu se mimo jiné používá:

- a ke sněžení řepky a kusadlám picaní
- b nasnížení květního tlaku
- c proti nadýmání

6. Rakousko-pruská bitva u Hradce Králové se odehrála:

- a 1845
- b 1866
- c 1866

7. Co se skrývá pod chemickou značkou NaCl?

- a sůl kamenná
- b kyselina sírová
- c vaperac

8. Kde se nachází Havajské ostrovy:

- a v Atlantském oceánu
- b v Indickém oceánu
- c v Tichém oceánu

9. Nesobecví s citlivým přístupem k kostěm, pochybování o svých schopnostech a nedostatek stabilitou:

- a Váry
- b Kožoroh
- c Ryby

10. Vše co je to hard-disk:

- a paměťovka uchovávání dat v počítači
- b přenosní, mobilní paměť, připojiteľná k PC
- c např. do tiskárny

Z paměti naší babičky *Báby*

V lednu začínal čas bálů. V Borohrádku jich bylo několik, hlavně sokolské Šibřinky. Ty byly maskované. Ve Zdelově byl každý rok hasičský bál. Hasiči dali natisknout pozvánky, na kterých byl zobrazen tanecní pár, kdy se bál koná, v kolik je začátek a která kapela hraje. Týden před plesem obcházely dvojice hasičů chalupy, rozdávaly pozvánky a nabízely vstupenky. Všude si sousedé vstupenky kupili, protože se tradovalo, že se mají hasiči podporovat.

Nejdříve vyhrávala kapela paní Bednáříka, kapelníka ze Šachova. Po čase byla zvána kapela tak známý Jazz band kapelníka Podhorníka z Rájce. Ti vždycky přijeli na nákladním autě už před polednem. Jezdila s nimi taková drobná žena, doprovázela je na buben a říkali jí všichni Madarka. Po čase přišla do města kapela Rudy Fenika z Kosťelce. Na bále se prodávaly papírové čepice a slunečníky. Ty nám rodiče přinesly a měli jsme si s čím hrát. Na ukončení masopustu se pořádala merenda, na které byli všichni maskováni a byla velká legrace. Kterou masku někdo poznal, ta se musela odmaskovat a kteří nebyli poznáni, tak o půl noci muzikanti vytroubili odmaskování a všichni se museli nechat poznat. Jednou v Borohrádku na Šibřinky přišel ztepilý vysoký maskovaný muž ve stříbrné říze, na které byly vyšity velké vši. Prováděl jen dámy, jako paní doktorovou, lékárníkovou, továrníkovou a tak dále. Všichni se dohadovali kdo to může být. O půl noci celá elita užaslá. Byl to muž, který na tehdejší dobu pro nikoho nic neznamenal.

přispěvek napsala paní Miloslava Dostálková

Takvaná „nádržka“ za Červinkovými v Zárybničí

HISTORIE ZDELOVÁ VE FOTOGRAFIÍCH

Naše zvonička na horním konci

pro Drbnu připravil Miloš Provažník

Jak se měnila obec Zdelov ve druhé polovině minulého století

Pokračování...

Ještě musím dodat, že v roce 1972 se nám podařilo sehnat a koupit nový traktor ZETOR 35. Pro tento traktor jsme si museli jít do výrobního závodu Zetor Brno, kde jsme si museli k traktoru namontovat všechna kola, aby se s ním dalo najet na auto. Tato várka traktoru byla původně určena na vývoz do Jízni Ameriky. Domáci jsme si museli zajistit dokompletování a to spočívalo v tom, zajistit kabini, namontovat vzdutotechniku a rádce připravit k provozu. Toto nám ochotně vše smonovali v dílnách Státního statku v Kostelci n. O. K tomu, aby se skutečně traktor dal využívat, bylo nutné zajistit ještě vlek za traktor. Finanční prostředky jsme si zajistili všechny u Okresního národního výboru v Rychnově nad Kněžnou. Tehdy vše stálo okolo dvou set tisíc Kčs. Dále jsme ještě přikoupili rádce za traktor, která používala při zahrnování výkopu po vodovodu i kanalizaci. Radlice se musela montovat na zadní hydraulická ramena, což byla nevýhoda, že se muselo při zahrnování couvat, ale byla to veliká pomoc. Další pomocník, který se ve Zelově objevil, byl pluh na prohrnování cest v zimě. To, že jsme si zajistili i tento dopravní prostředek, tak jsme museli dát první starý traktor, ZETOR 25. Ten již měl svoje odsloužené.

Pro nový traktor a vlek jsme si museli postavit garáž, protože jinak jej nebylo kam dát do garáže. To bylo výrobeno tím, že se garáž přistavěla vedle budovy MNV, za budovou se přistavěl přístřešek pro dřevo na topení. Toto vše co se v obci budovalo tak, že se vše zajíšťovalo v době volna, mimo vedení veškeré agendy, která se musela průběžně vyřizovat a vést MNV.

Tak, jak bylo již dříve řečeno byly problémy okolo zajistování dostatečného počtu poslanců, členů KSČ. V tom, že nás MNV přestál tuto politickou neangažovanost, nám jedině pomáhalo to, že se ve Zdelově pořád něco budovalo, a to byla naše hlavní deviza. Proto nám byli i všichni zástupci vyšších orgánů tak nápomocní.

Po požáru, který nám zničil naše pohostinství na koupališti, jsme začali shánět znovu stavbu podobného typu jako bylo před tím, ale bohužel už se násli takoví lidé, kteří již chtěli Zdelov trochu přidružit a tak nám již takovou stavbu nepovolili jenom proto, že to má údajně nedostatečnou tepelnou izolaci. Už jsme měli v továrně vyjednáno, že by nám panele udělali vyšší, aby odpovídaly norme pro veřejné místnosti. Tímto se nám vše zhroutilo, protože jeden rok jsme se rozhodovali, jestli vůbec budeme na koupališti ještě něco stavět. Tehdy se nám snažil po tomto neuspěšném řádu pomoci mistropředseda ONV s. ing Provažník Jar., který nám doporučil firmu, která by pro nás mohla za přiměřené finanční prostředky zhotovit projektovou dokumentaci na pohostinství a u toho peknou kulturní místnost i s případným ubytováním. Toto začal projektovat Projekční ústav v Hradci Králové. K tomuto projektu muselo být provedeno důkladné zaměření podloží, to znamená, musely být provedeny sondy, a to vše se táhlo poměrně dlouho.

pokračování příště.....

(svoje vzpomínky pro Vás sepsal pan Rudolf Hloušek)

TIP NA VÝLET

Aquaplace Praha- Čestlice

Kdy máme otevřeno:
sedm dní v týdnu od 10:00 do 22:00

Ceník:

VOVNĚ SVĚT	PRACOVNÍ DNY						SO, NE, SVÁTKY				
	1 hod*	2 hod	3 hod	¼ dne (4 hodiny)	celý den (8 a více hodin)	happy monday	1 hod**	2 hod	3 hod (4 hodiny)	celý den (8 a více hodin)	
DOPŘEŁY	120,-	240,-	360,-	480,-	600,-	300,-	150,-	300,-	450,-	600,-	750,-
DÍŁE (dél. 100- 140 cm; šíř. 60- 100 cm ZDARMA)		140,-	210,-	280,-	350,-	190,-	200,-	300,-	400,-	500,-	
RODINA 2+2 (2 dospělé + 2 děti do 130 cm)		620,-	930,-	1 240,-	1 550,-	750,-	800,-	1 200,-	1 600,-	2 000,-	
STUDENT do 26 let SENIOR 60+****	190,-	285,-	380,-	475,-							

* vstupné na 1 hodinu lze uplatnit při nákupu vstupenky v době od 10:00 do 12:00 hod. a po 19:00 hod.

** vstupné na 1 hodinu lze uplatnit při nákupu vstupenky v době od 10:00 do 12:00 hod.

*** happy monday - zvýhodněné celodenní vstupné každé pondělí do 31.5.2009.

**** studentem se rozumí osoba do 26 let po předložení dokladu o studiu (index, studentský průkaz nebo karta ISIC), seniorem se rozumí osoba starší 60 let na základě dokladu prokazujícího dosažený věk

(podrobnější informace naleznete na www.aquaplace.cz)

připravil Medvěd (zdroj-internet)

Stolní tenis ve Zdelově

Ve dnech 21. až 25. ledna 2009 se ve zdelovské hospodě "U Joudy" uskutečnil turnaj ve stolním tenise nazvaný "Velká cena Zdełova ve stolním tenise 2009". O turnaj byl velký zájem - sportovního klání se zúčastnilo 19 hráčů ze Zdełova a okolí. Historicky prvním vítězem se stal zdełovský Miloš Forejtek, který po velkém boji zdolal v "souboji generací" ve finále Mirka Bozetickeho. Všem hráčům děkujeme za účast a vítězi gratuluje m.e!

Výsledky základních skupin:

Skupina 1	LUKO	BOUH	ZDESE	OLKA	MIFO	skóre	body	pořadí
L.Koželuh	xx	1:2	0:2	0:2	0:2	1:8	0	5
B.Uher	2:1	xx	0:2	0:2	0:2	2:7	1	4
Z.Sehnal	2:0	2:0	xx	1:2	0:2	5:4	2	3
O.Kamenick.	2:0	2:0	2:1	xx	0:2	6:3	3	2
M.Forejtek	2:0	2:0	2:0	2:0	xx	8:0	4	1

Skupina 2	PENE	MIPRO	KAVI	PAČE	LIHI	skóre	body	pořadí
P.Nedvídек	xx	0:2	--	0:2	1:2	1:6	0	4
M.Provazník	2:0	xx	--	2:0	2:0	6:0	3	1
K.Vlímek	--	--	xx	--	--	--	--	--
Pa.Červinka	2:0	0:2	--	xx	2:1	4:3	2	2
L.Hirš	2:1	0:2	--	1:2	xx	3:4	1	3

Skupina 3	MIBO	TOPI	PEKO	MAKO	LAČE	skóre	body	pořadí
M.Bozetickej	xx	2:0	2:0	2:0	2:0	8:0	4	1
T.Platnica	0:2	xx	0:2	0:2	0:2	0:8	0	5
P.Komárek	0:2	2:0	xx	0:2	2:0	4:4	2	3
M.Kopecký	0:2	2:0	2:0	xx	2:0	6:2	3	2
V.Červinka	0:2	2:0	0:2	0:2	xx	2:6	1	4

Skupina 4	PEČE	EMASE	RASU	TOCHA	JOPA	skóre	body	pořadí
Pe.Červinka	xx	1:2	2:0	1:2	2:0	6:4	2	3
E.Seidel	2:1	xx	2:0	2:0	2:0	8:1	4	1
R.Sus	0:2	0:2	xx	0:2	1:2	1:8	0	5
T.Chaluš	2:1	0:2	2:0	xx	2:0	6:3	3	2
J.Pavliček	0:2	0:2	2:1	0:2	xx	2:7	1	4

Výsledky play-off

Semifinále:

M. Forejtek	:	T. Chaluš	2:0	M. Forejtek	:	M. Provazník	2:0
M. Provazník	:	M. Kopecký	2:0	M. Bozetickej	:	E. Seidl	2:0
E. Seidel	:	O. Kamenický	2:0	O třetí místo			
M. Bozetickej	:	Pa.Červinka	2:0	M. Provazník	:	E. Seidl	2:0

FINÁLE:

Miloš Forejtek : **Miroslav Bozetickej** 3:0

Konečné pořadí:

1. - 4. místo	5. - 8. místo	9. - 12. místo	13. - 15. místo	16. - 19. místo
1. Miloš Forejtek	Pavel Červinka	Zdeněk Sehnal	Josef Pavliček	Petr Nedvíděk
2. Miroslav Bozetickej	Marcel Kopecký	Petr Komárek	Bohouš Uher	Lukáš Koželuh
3. Milan Provazník	Tomáš Chaluš	Petr Červinka	Láďa Červinka	Radek Sus
4. Eman Seidel	Olda Kamenický	Libor Hirš		Tomáš Platnica

petkom

Foto - Medvěd

Finalisté turnaje:
Nahoře vítěz Miloš Forejtek, na druhém
místě skončil Mirek Bozetickej, bronz získal
Milan Provazník a čtvrté
místo vybojoval Eman Seidel ml.

3. místo

FOTBAL

První utkání zimního poháru v Černíkovicích: Zdełov - 1.FC Rokytnice 2:2 (0:2)

Po bojovném a zlepšeném výkonu ve druhé půli jsme srovnali utkání z 0:2 na 2:2. Několik šancí ještě zůstalo nevyužito.

Z prvního utkání zimního turnaje v Černíkovicích, který se hraje na umělé trávě, jsme si tak odnesli alespoň bod za remízu. Ve druhém utkání tohoto víkendu remizovalo družstvo Černíkovic „B“ se Žďarem nad Orlicí 0:0. Bílá Třemšíná první kolo nehraje, stejně jako Zdełov příští týden. Další utkání tedy sehrájeme až 14.2. proti Černíkovicím,

- flashman-

Turnaj v Černíkovicích 2009: Černíkovice "B" - Zdełov 4:3

Po slabém náskoku v průběhu druhé půly (3:1) jsme nedokázali udržet výsledek a prohráli 3:4. Poločas 2:0 pro Zdełov.

"Hokejové" střídalí: Hamerský, Kulič, Kout, Březina, Vilímek

- flashman-

pro drbnu zpracoval Medvěd — zdroj: internetové stránky TJ Sokol Zdełov

Fauna a flóra kolem nás

Mol šatní - *Tineola bisselliella*

Vzhled

Mol šatní je drobný motýlek, jeho přední křídla měří 4-8 mm a barvu má světle okrovou. Typický je vysoký lesk křídel, nemají žádnou kresbu a jejich okraje jsou třepenité. Tykadla i nohy má motýlek velmi dlouhé a zblízka a při důkladnějším pohledu vypadá jako celkem sympatický a elegantní zástupce hmyzího světa. Druh je rozšířen po celém světě.

Způsob života

Dospělí mol šatní nejčastěji vyletují do světa právě počátkem jara a léta, vzácněji je lze spatřit i v ostatních částech roku. V plné kráse se nám v letu ukazují ale nejsípí jenom samečkové. To jsou ti, kteří vyděší každou hospodářku zvečer u televize svým třepotavým těžkým letem. Samičky se venují prospěšnějším činnostem. Žijí skryté a při vyrušení se snaží utéct během.

Housenky mol šatního však nedělají škody jenom na oblečení, ale jsou povědomi i pro sbírky motýlů, jiného hmyzu či pro vycpaná zvířata. Proto se tyto exponáty proti molům konzervují. Housenky však rády ?spásají? různé izolační textilie a tak se šachtami mohou dostat v rámci jednoho paneláku i do jiných bytů.

Rozmnožování

Na vlněné látky kladou 50-80 kusů vajíček a výhodou pro nás je, že nejsou přilepena, ale jsou volně uložena, takže je lze pohodlně vyklopýt. Za dva týdny se líhnou housenky, které si ihned sprádají chodbičku z pavučiny či hedvábného materiálu a v této chodbičce žijí. Živí se vším, co je ze srsti, co obsahuje kreatin. Nejvíce jim chutná vlna, bavlna či len poškozují jen ve zcela výjimečných případech, neobsahuji totiž ten chutný kreatin. Kukla je stíhlá, okrově zbarvená a než se z ní vylihne lesklý motýl, trvá to 6 týdnů.

Ochrana

Mol šatní je považován za škůdce a je velmi rozšířený, tudíž je jeho ochrana bezpečdemná. Můžeme se před jeho ničivými nájezdy pouze chránit důkladnou čistotou ukládaných textilií, platí na ně i vystavení oblečení mrazu. Tradiční levandulová vůně odraží motýly před kladem vajíček nebo stačí voňavá aviváž. Dříve byl mol velmi obávaným škůdcem, v dnešní době jsou jeho ničivé útoky již minimální.

Škumpa orobincová - *Rhus typhina*

Patří do čeledi ledvinovníkovitých (Anacardiaceae) a může dorůst velikosti okolo 5 metrů. V literatuře se uvádí, že jako škumpa ocetná byla nazývána dříve podle toho, že se její plody používaly k zesílení octa.

U nás je škumpa často vysazována jako okrasný strom do zahrad a městských parků, ale bohužel se dá najít i ve volné krajině, kde ji nejsípí někdo vysadil, za neznámo jakým účelem. Na těchto místech, kde není okolí udržované, se ze škumpy stává invazní rostlina, která brzy zabere celé okolí. I přesto, že se škumpa rádi vydá rostliny invazní, rozhodně není tak známá jako například křídlatka (*Reynoutria*) či bolševník velkolepý (*Heracleum mantegazzianum*). Vlastnosti invazních rostlin však má. I v zahradě se škumpa rychle rozrůstá. Pokud je pod škumpou udržovaný, v dnešní době moderní anglický trávník, škumpa nemá možnost, aby se rozrostla. Pokud ale vysadíme škumpu tam, kde bude tráva sekána kdekolikrát za rok nebo vůbec, budeme překvapeni jak rychle roste. Škumpa se množí pomocí kořenů a semen, takže za několik let mohou pod matečným stromem vyrůst desítky i stovky mladých rostlin. Nejednodušším a zároveň nejekologičtějším způsobem likvidace, je likvidace mechanická, ale ta bohužel většinou nestačí. I přesto, že celý porost vykácíme, brzy se objeví nový. Proto je nutné použít i chemii.

Kromě rychlého růstu má škumpa ještě jednu vlastnost, která z ní dělá potenciálně nebezpečnou rostlinu. Celá rostlina je totiž jedovatá. Mohou za to polyfenolické látky zvané urushiol, které jsou přítomny zejména v bílém latexu, který rostlina roní při poškození.

Urushiol jsou silnými alergeny a kontaktními jedy. Ve styku s nechráněnou pokožkou vytvárají dermatitidu, která se projevuje zarudlím, výrázkou, puchýři a kožními lézemi. Ale na škumpě se dá najít i mnoho dobrých vlastností, které z ní dělají oblibenou rostlinu. Jednou z nich je její schopnost růst i tam, kde by většina stromů neměla šanci přežít. Díky jejímu exotickému vzhledu a červené zbarveným listům, je stromem značně oblibeným. Červeně zbarvenými listy se může škumpa chlubit ale jen na podzim, na jaře a v létě jsou listy zelené. I v zimě má škumpa zajímavý vzhled. Celou zimu až do jara na ní přetrvají květy i plody, které jsou opravdu velmi dekorativní. Mnohdy jsem viděl v zimě na škumpě strakapoudy, které vyzobávali její semena. Kromě pěstování škumpy za účelem okrasné rostlinky, má i jiné využití. Dají se ní vyrobit i nejrůznější limonády a také dřevo se občas využívá, nejčastěji v řezbářství.

Škumpa je opravdu velmi pěkný a zajímavý strom, ale s jejím vysazováním bychom měli být opatrní, aby z ní nebyla za několik let obávaná invazní rostlina.

TEST

Správné odpovědi: 1a,2b,3b,4c,5a,6c,7a,8c,9c,10a

Pod záštitou Obecního úřadu a za příspění zdelovských občanů tento zpravodaj vydává Petr Nedvídек. Kontakt: tel. 49438111, e-mail:
zdelovskadrbna@seznam.cz, poštovní schránka č.p.18 Zdelov

(zdroj: www.priroda.cz)